

Statsforvaltaren i Vestland
Postboks 7310
5020 BERGEN

Deres ref.:

Vår ref.: 21/1000

Vår dato: 03.03.2022

Saksbehandler: Kjersti Barbakken // Kontoret for
kvalifisering og sosiale tjenester

Svar på henvendelse om økonomisk stønad over en lengre periode til personer uten lovlig opphold

Vi viser til henvendelse mottatt per epost 15.09.21, vedrørende spørsmål om regelverket knyttet til sosialhjelp for personer som ikke har lovlig opphold i Norge. I henvendelsen viser Statsforvaltaren i Vestland til en konkret situasjon, der en person uten oppholdstillatelse i Norge og med plikt til å forlate landet, søker økonomisk stønad. Statsforvaltaren spør om Nav-kontoret, etter en kort periode med nødhjelp, har plikt til å gi sosialhjelp etter vanlige kriterier frem til vedkommende får plass i statlig mottak / asylmottak eller forlater riket. Vi legger til grunn at spørsmålet som stilles, er om Nav-kontoret har plikt til å yte økonomisk stønad etter sosialtjenesteloven § 18 etter at de har innvilget nødhjelp for en kort periode etter sosialtjenesteloven § 2 og forskrift om sosiale tjenester for personer uten fast bopel i Norge (forskriften) § 4, jf. Rundskrivet pkt. 1.2.2.7 § 4.

Arbeids- og velferdsdirektoratets vurdering

Hovedregelen er at personer uten lovlig opphold i Norge, kun har rett på opplysning, råd og veiledning, jf. sosialtjenesteloven § 2. Dette fremgår også av forskriften § 4 første ledd: «Personer som ikke har lovlig opphold i riket, har ikke krav på individuelle tjenester etter loven, med unntak av opplysning, råd og veiledning.»

I forskriften § 4 andre ledd fremkommer det imidlertid at «Hvis en person som er nevnt i første ledd ikke kan sørge for sitt livsopphold, og heller ikke kan få statlig innkvartering, har vedkommende i en nødsituasjon rett til økonomisk stønad og hjelp til å finne midlertidig botilbud i henhold til loven i en kort periode. Hjelp gis inntil vedkommende i praksis kunne forlatt landet. Det kan stilles krav om at vedkommende aktivt bidrar til egen utreise, blant annet kan det stilles krav om å skaffe nødvendige reisedokumenter».

NAV // ARBEIDS- OG VELFERDSDIREKTORATET // KONTORET FOR KVALIFISERING OG SOSIALE TJENESTER

Postadresse: Postboks 354 // 8601 MO I RANA

E-post: arbeids.og.velferdsdirektoratet@nav.no

www.nav.no //

I henhold til ordlyden i sosialtjenesteloven og forskriften, foreligger det altså ingen plikt for Nav-kontoret å gi økonomisk stønad utover en kort periode – frem til «[,,,] vedkommende i praksis kunne forlatt landet».

I noen tilfeller vil det av ulike grunner ikke være mulig for en person uten lovlig opphold å forlate landet. Da det er presisert i forskriften at «Hjelp skal gis til vedkommende i praksis kunne forlatt landet», må selve hjelpebehovet i slike situasjoner, herunder varigheten av hjelpen, kartlegges og vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle.

Vurderingen hjemles i sosialtjenesteloven § 2 og forskriften § 4, jf. lovens § 18.

Med hilsen

Nina Strømmen
kontorsjef
Kontoret for kvalifisering og sosiale tjenester

Kjersti Barbakken
seniorrådgiver
Kontoret for kvalifisering og sosiale tjenester

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur

Kopi til

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal
Statsforvaltaren i Rogaland
Statsforvaltaren i Vestfold og Telemark
Statsforvalteren i Agder
Statsforvalteren i Innlandet
Statsforvalteren i Nordland
Statsforvalteren i Oslo og Viken
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Statsforvalteren i Trøndelag